

OBSAH

Slovo úvodem	9
Úvod	12
Charakteristika kurikula podpory zdraví v MŠ	12
Podněty k inovaci modelového programu ZMŠ	13
Složení současného modelového programu	14
Filozofie podpory zdraví	14
Principy integrující podporu zdraví ve škole	14
Zásady podpory zdraví ve škole	
– podmínky formálního kurikula podpory zdraví	14
Formální kurikulum PZ a ostatní dění v MŠ	15
Seznam zkratk použitých v knize	16
 I. ČÁST	
Filozofie, principy a zásady podpory zdraví	17
Filozofie programu podpory zdraví ve škole	18
Současné pojetí zdraví klade důraz na celistvost	
a souvislosti	19
Současné pojetí zdraví uznává úlohu	
subjektivního pocitu zdraví – pohody	20
Integrující principy programu podpory zdraví	26
Respekt k přirozeným lidským potřebám jednatelce	
v celku společnosti a světa	27
Rozvíjení komunikace a spolupráce	33
Zásady podpory zdraví v MŠ – podmínky formálního kurikula	39
1. Učitelka podporující zdraví	39
2. Věkově smíšené třídy	42
3. Rytmický řád života a dne	47
4. Tělesná pohoda a volný pohyb	52
5. Zdravá výživa	56
6. Spontánní hra	59
7. Podnětné věcné prostředí	63
8. Bezpečné sociální prostředí	67
9. Participativní a týmové řízení	70
10. Partnerské vztahy s rodiči	75
11. Spolupráce mateřské školy se základní školou	80
12. Začlenění mateřské školy do života obce	84

II. ČÁST

Formální kurikulum podpory zdraví v MŠ	89
Struktura rámcového formálního kurikula PZ v MŠ	90
1. Klíčové kompetence dospělého člověka podporujícího zdraví	90
Přehled kompetencí	91
2. Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období	92
3. Oblasti vzdělávání v podpoře zdraví v MŠ	94
Přehled oblastí a podoblastí podpory zdraví v MŠ	94
I. Biologická oblast	95
II. Psychologická oblast	95
III. Interpersonální oblast	96
IV. Sociálně-kulturní oblast	97
V. Environmentální oblast	98
4. Dílčí cíle vzdělávání v oblastech podpory zdraví	98
5. Činnosti dětí	99
6. Ukazatele dosažených dílčích cílů vzdělávání (evaluace)	100
7. Rizika ohrožující nebo znesnadňující proces vzdělávání	101
Tabulky	102
1. sada tabulek	103
2. sada tabulek	123
Jak používat rámcové kurikulum podpory zdraví ke zpracování školního kurikula MŠ	153
Východiska	153
Kroky vedoucí k vytvoření školního kurikula	153
1. Vyhledávání a shromažďování materiálů, které souvisí s tvorbou kurikula	153
2. Vyhodnocování získaných informací	154
3. Zpracování školního kurikula	154
Struktura písemného kurikula školy	156
1. Východiska	156
2. Podmínky pro zdar školního kurikula	156
3. Formální kurikulum	157
Realizace školního kurikula	157
Evaluace školního kurikula	158
Prožitkové učení dítěte a pedagogická činnost učitelky v kurikulu podpory zdraví v MŠ	160
O prožitkovém učení	160
Pedagogické podmínky pro zdar prožitkového učení	162
Postupy učitelky vedoucí k realizaci prožitkového stylu učení	165
1. Získávání poznatků o dítěti	165
2. Plánování vycházející z konkrétních podmínek školy a třídy	167

3. Dosahování rovnováhy mezi řízením činnosti dítěte, nepřímou účastí na spontánní hře dětí a využíváním vzniklých situací 174
4. Soustavné vyhodnocování pedagogické činnosti a jejích výsledků (autoevaluace). 181

III. ČÁST

Příklady	185
Školní kurikulum maloměstské mateřské školy s blízkým kvalitním přírodním prostředím	186
1. Východiska.	186
2. Podmínky pro kurikulum PZ (a neformální kurikulum).	187
3. Formální kurikulum	194
4. Realizace ve třídě.	200
5. Evaluace	201
Ukázka přípravy a realizace třídního kurikula	202
Příprava učitelky	202
Dotváření tematické části společně s dětmi	203
Rizika	205
Evaluace	205
Školní kurikulum vícetřídní mateřské školy na sídlišti velkého města. . .	207
1. Charakteristika prostředí naší MŠ	207
2. Filozofie naší MŠ, její východiska	207
3. Podmínky pro kurikulum (a neformální kurikulum).	208
4. Formální kurikulum	211
5. Realizace	213
6. Evaluace	214
Ukázka přípravy třídního kurikula	215
Literatura.	218